

DEPARTMENT OF EDUCATION SCHOOLS DIVISION OF NEGROS ORIENTAL **REGION VII**

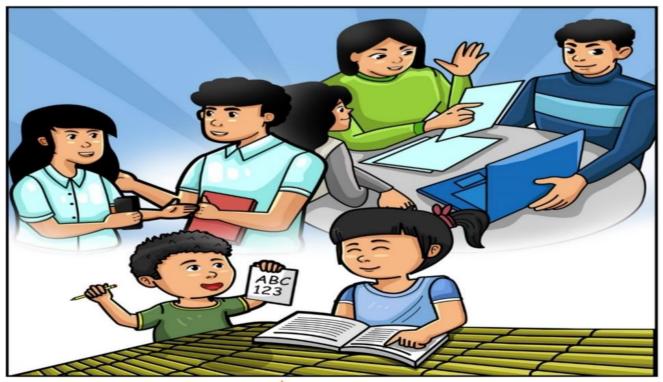

Kagawasan Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan - Modyul 3: MGA ANGKOP AT INAASAHANG KAKAYAHAN AT KILOS SA PANAHON NG PAGDADALAGA/ PAGBIBINATA

(Linggo: Ikatlo)

PAGWAWAY ARI NG PAWAHA AAN

Edukasyong Pagpapakatao – Ikapitong Baitang Alternative Delivery Mode Unang Markahan –Modyul 3: MGA ANGKOP AT INAASAHANG KAKAYAHAN AT KILOS SA PANAHON NG PAGDADALAGA/ PAGBIBINATA

Ikalawang Edisyon, 2021

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Stephanie F. Alob **Editor:** Venus V. Mañoza

Tagasuri: Lorna R. Renacia, Hana Lou G. Gabay, Ana Melisa T. Venido,

Macrina K. Villaluz

Tagaguhit:

Tagalapat: Venus V. Mañoza

Tagapamahala: Senen Priscillo P. Paulin, CESO V Rosela R. Abiera

Fay C. Luarez, TM, Ed.D., Ph.D. Maricel S. Rasid Nilita L. Ragay Ed. D. Elmar L. Cabrera

Adolf P. Aguilar Donre B. Mira

Inilimbag sa	Pilipinas ng	

Department of Education - Region VII Schools Division of Negros Oriental

Office Address: Kagawasan, Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117 E-mail Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang <u>Edukasyon sa Pagpapakatao 7</u> ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling Ang Kahalagahan ng Mabuting Pagpapasya sa Uri ng Buhay.

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to 12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa <u>Edukasyon sa Pagpapakatao 7</u> ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa araling Ang Kahalagahan ng Mabuting Pagpapasya sa Uri ng Buhay.

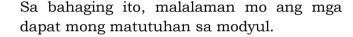
Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

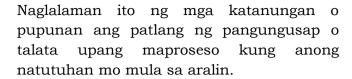

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- 1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
- 2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
- 3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
- 4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
- 5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa. Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO:

Naipaliliwanag na ang paglinang ng mga angkop na inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata ay nakatutulong sa:

a. pagkakaroon ng tiwala sa sarili, at

b. paghahanda sa limang inaasahang kakayahan at kilos na nasa mataas na antas (phase) ng pagdadalaga/pagbi binata (middle and late adoscence): (paghahanda sa paghahanapbuhay, paghahanda sa pag-aasawa / pagpapamilya, at pagkakaroon ng mga pagpapahalagang gabay sa mabuting asal), at pagiging mabuti at mapanagutang tao pag-unawa ng kabataan sa kanyang mga tungkulin sa sarili, bilang anak, kapatid, mag-aaral, mamamayan, mananampalataya, kosyumer ng media at bilang tagapangalaga ng kalikasan ay isang paraan upang maging mapanagutan bilang paghahanda sa susunod na yugto ng buhay.

(EsP7PS-lb1.3)

Naisasagawa ang mga angkop na hakbang sa paglinang ng limang inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata. (EsP7PS-lb-1.4)

Mga Layunin

Sa modyul na ito, inaasahang maipamamalas mo ang sumusunod na kaalaman, kakayahan at pag-unawa:

Kaalaman: Nahihinuha ang mga mahalagang konsepto sa paglinang

ng mga angkop na inaasahang kakayahan at kilos sa

panahon ng pagdadalaga/pagbibinata:

Saykomotor: Nakasusulat ng panalangin kung paano mapapaunlad ang

kakayahan at inaasahang kilos (developmental skills) sa gayon mapahalagahan at malingan nang maayos; at

Apektiv: Naipagpapatuloy ang kawilihan ng bawat isa ang sarili at

pagkatao base sa mga inaasahang kakayahan at kilos na nalinang sa panahon ng pagdadalaga at pagbibinata.

Subukin

Panuto: Piliin ang titik ng salitang tinutukoy o ipinababatid ng mga sumusunod na pahayag o kaisipan. Isulat sa kuwaderno ang mga sagot.

1.	Ang pagkakaroon ng positibong pana pagtitiwala sa iyong					
	A. kakayahan	C. swerte				
	B. kahinaan	D. kaibigan				
2.	Alin sa mga sumusunod ang Di Konse					
	A. Saloobin	C. katangian				
	B. paniniwala	D. karanasan				
3.	Sa isang binatilyo o dalagita, ang pagk maaaring maging dahilan ng					
	A. Emosyon	C. kalakasan				
	B. Insekyuridad	D. tagumpay				
4.	Sa ating lipunan, iminumulat ang mata matutuhan ang mga kakayahan na kail A. makakuha ng magandang hana B. makamit ang mga pangangailan C. maging mas malalim ang kanya D. mahubog ng isang maayos at g	langan upang pbuhay sa hinaharap ngan. ng pagtingin sa pakikipag-ugnayan				
5.	Ang pagtataglay ng mga kakayahar mapaunlad ang	n o kilos na ito ay mahalaga upang				
	A. Sariling pagkatao	C. Sariling pangarap				
	B. Sariling kakayahan	D. Sariling kinabukasan				
6.	Ang mga sumusunod ay hakbang sa p sa:	agkakaroon ng tiwala sa sarili maliban				
	A. Huwag matakot na harapin ang	mga bagong hamon.				
	B. Hayaang mangibabaw ang iyon	g mga kalakasan.				
	C. Isipin mo ang iyong mga kakayahan para sa iyong sarili: huwag					
	palaging umasa sa opinyon ng i	bang tao, lalo na ang pagtataya sa				
	iyong mga kabiguan at tagumpa	ay.				
	D. Palaging may takot sa isipan					
7.	Bakit mahalaga ang mabuting pangang	gasiwa sa mga pagbabagong				
	nararanasan sa panahon ng pagdadala					
	A. Dahil ang mapanagutang kabata	S . S				

C. Dahil ang pangngasiwa ng pagbabago ay paghahanda sa

mapanagutang hinaharap.

D. Lahat ng nabanggit

B. Dahil ang mabuting pangangasiwa ay nagdulot ng pakikipagkapwa

- 8. Paano mo mailalarawan ang panahon ng kabataan?
 - A. Ang panahong ito ay nagdulot ng katiyakan sa isipan at damdamin
 - B. Ang kabataan ay panahon ng pagtatayo ng pundasyon para sa pagtanda
 - C. Ito ang panahon ng maayos na pangangasiwa ng damdamin at isipan
 - D. Ang panahon na nakikilala mo ang iyong sarili.
- 9. Alin sa mga sumusunod ang makakatulong sa pagpapataas ng tiwala sa ating sarili?
 - A. Ikumpara ang tagumpay sa tagumpay ng iba
 - B. Ituon ang pansin sa sariling kalakasan at kakayahan
 - C. Magtala ng matataas at matatayog na gampanin
 - D. lasa ang tagumpay sa ibang tao
- 10. Alin ang pinakamahalagang layunin ng pagtuklas at pagpaunlad ng angking talino at kakayahan?
 - A. Upang mapabuti ang sarili
 - B. Upang mapaunlad ang sarili at makapaglingkod sa kapwa
 - C. Upang makatulong sa kapwa
 - D. Upang masiyahan ang magulang

Ang pagdadalaga at pagbibinata ay isa sa pinakamasaya ngunit sa iba'y nakakatakot na pangyayari sa buhay ng bawat tao. Nangyayari ang mga pagbabago sa katawan ng isang tao sa pagitan ng sampu (10) hanggang labing-anim (16) na taong gulang.

Nagiging malawak ang kaisipan ng mga nagdadalaga at nagbibinata dahil sa transisiyon ng kanilang edad. Ang pagiging bukas sa mga nangyayari sa kapaligiran ay nagbibigay ng pagkakataon sa kanila upang Makita ang tama at mali dapat bigyan ng halaga ang kabutihan upang di mapariwa.

Ang pagbabago sa ugali ng mga nagbibinata at nagdadalaga ay kapansin pansin. Mapapansin din sa kilos ang kasipagan at paggawa ng kusa. Ang pagiging matulungin at mapagkalinga sa kapwa ay makikita sa kanilang pakikitungo sa kaibigan at kapwa

Maging sa sarili ay mapahahanap sila sa pansin mula sa kapwa at mga magulang. Dito rin maigting ang pakikipagkaibigan at pakikipagtunggali kaya't ang pakikisama ay dapat nilang matutunan at pahalagahan. Sa panahong ito, ang pagtitiwala sa sarili ay makakatulong sa pagiging matatag na siyang susi upang maging maunlad at malawak ang pag unawa sa buhay.

Mahirap ang pinagdaraanan mo, ngunit tandaan na hindi ka nag-iisa. Lahat ng nagdadalaga o nagbibinata ay may katulad na pinagdaraanan. Maiiba lamang ito ayon sa kung paano mo isinabuhay ang mga kakayahan at kilos na kinakailangan para mas mapaunlad mo ang iyong sarili at ang iyong pagkatao.

Ngayon, nakahanda ka na ba sa pagtataya ng iyong sarili kaugnay ng konseptong iyong natutuhan sa aralin sa modyul na ito?

Tuklasin

Panuto: Ipapasayos ang mga magulong titik na hindi naayon sa kanilang lugar na kalalagyan upang mabasa at maintindihan.

1. Ano ang katawagan sa mga lalaking nasa edad ng pagkakaroon ng maraming pagbabago. ______

	Λ.	_	7	٨	N.I.	Λ.		7	7	1
(i	i A	i I .	l P	A	l N	I A	l I	I B	I B	

2. Ano ang katawagan sa mga babae nasa edad ng pagkakaroon ng maraming pagbabago. _____

IA GALADAD GAP	Α	G	Α	L	Α	D	Α	D	G	Α	Р
----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

- 1. Ikaw ba ay hindi naguguluhan sa pagbabagong naganap sa iyong sarili?
- 2. Paano mo tinatanggap ang pagbabago?

MGA ANGKOP AT INAASAHANG KAKAYAHAN AT KILOS SA PANAHON NG PAGDADALAGA/ PAGBIBINATA

Suriin

Ang pagtataglay ng mga kakayahan o kilos na ito ay mahalaga upang mapaunlad ang sariling pagkatao. Kritikal ang panahon ng pagdadalaga o pagbibinata. Ito ay maaaring bumuo o sumira ng iyong kinabukasan. Kailangang maging maingat at di padalos-dalos sa mga gagawing pagpapasya at kailangang maging bukas sa pagtanggap ng tulong o payo mula sa mga taong nagmamalasakit at nagpapamalas ng mabuting pamumuhay.

Ang pinakamahalaga, kailangang buong-buo ang iyong tiwala sa iyong sarili at sa iyong mga kakayahan. Mahalaga ito upang mapagtagumpayan mo ang anumang hamon na iyong kakaharapin sa yugto ng pagdadalaga o pagbibinata. Ang pagkakaroon ng tiwala sa sarili ay nangangahulugan ng pagkakaroon ng positibong pagtingin sa iyong mga kakayahan.

Makatutulong sa iyo ang sumusunod:

- a. Hayaang mangibabaw ang iyong mga kalakasan. Mag-isip ng positibo sa lahat ng iyong mga ginagawa at purihin ang sarili dahil sa iyong pagsisikap.
- b. Huwag matakot na harapin ang mga bagong hamon. Ang mga bagong hamon ay pagkakataon upang iyong mapataas ang tiwala sa sarili.
- c. Palaging maging positibo sa iyong mga pag-iisip. Lahat ng mga karanasan, positibo man o hindi, ay may mabuting ibubunga tungo sa pag-unlad ng iyong pagkatao.
- d. Isipin mo ang iyong mga kakayahan para sa iyong sarili: huwag palaging umasa sa opinyon ng ibang tao, lalo na ang pagtataya sa iyong mga kabiguan at tagumpay.

Sa ating lipunan, iminumulat ang mata ng mga nagdadalaga o nagbibinata na matutuhan ang mga kakayahan na kailangan upang makakuha ng magandang hanapbuhay sa hinaharap. Ito ay magsilbing gabay upang mahanda sila sa paghahanapbuhay. Makatutulong sa iyo ang sumusunod:

- a. Kilalanin ang iyong mga talento, hilig, kalakasan at kahinaan.
- b. Makipagkaibigan at lumahok sa iba't ibang gawain sa paaralan (extra curricular activities).
- c. Magkaroon ng plano sa kursong akademiko o teknikal-bokasyonal na ibig kunin sa hinaharap.
- d. Sumangguni sa mga matagumpay na kakilala na may hanapbuhay o negosyo upang magtanong tungkol sa mga ginagawa nila sa nasabing hanapbuhay o negosyo
- e. Hubugin ang tiwala sa sarili at ang kakayahan sa pagpapasiya
- f. Hingin ang payo ng mga magulang sa pagpili ng angkop na kurso para sa iyo.

Ang mga sumusunod ay tungkulin ng isang nagdadalaga/nagbibinata.

1. Ang Tungkulin sa Sarili.

Ang tungkulin ay laging dapat nagsisimula sa sarili. Mahirap isalin sa ibang tao ang responsibilidad kung hindi ito nasimulang ilapat sa sarili.

2. Ang Tungkulin Bilang Anak.

Hindi ka na nga bata. Pero hindi nangangahulugan ito na maaari mo nang ihiwalay ang iyong sarili sa iyong pamilya. Nananatiling ang iyong pamilya ang may pinakamalaking impluwensiya sa iyong buhay.

3. Ang Tungkulin Bilang Kapatid.

Sa bahay para kayong "aso't pusa". Ito ang laging sinasabi ng iyong mga magulang kapag lagi kayong nag-aaway ng iyong mga kapatid. Pero ang kapatid na lagi mong kaaway sa bahay, handa mong ipaglaban kapag inaapi ng ibang tao. Ang mabuting pakikitungo sa iyong mga kapatid ay makatutulong upang matuto kang makitungo nang maayos sa iyong kapwa.

4. Ang Tungkulin Bilang Mag-aaral.

Ikaw ngayon ay nasa high school na. Nasa higit na malaking" mundo". Mas marami ka nang gawaing nararapat gawin at marami kang natutuhan sa mga bagay na iyong ginagawa. Sa bawat gawain na iyong natatapos, karagdagang karanasan at aral na iyong maiipon. Mas nararagdagan ang kabuluhan ng iyong buhay.

5. Ang Tungkulin sa Aking Pamayanan.

Ang isang kasapi ng pamayanan ay malugod na tumutugon sa kanyang mga tungkulin para sa kapakanan nito. Bilang nagdadalaga/nagbibinata may tungkulin ka na pangalagaan ang maayos at malinis na pamahalaan.

6. Ang Tungkulin Bilang Mananampalataya.

Ang simpleng pag-aalay ng panalangin araw-araw ay napakalaking bagay na para masabing isa kang tunay na mananampalataya. Ang panalangin ay para sa papuri, pasasalamat at pinakamahalaga ay ang pag-aalay sa Kanya ng lahat ng ating mga gawain. Malalaman mo na lahat ng bagay na nasimulan sa panalangin ay magaganap na puno ng tiwala at kahusayan. Ito ay dahil nasa ilalim ng paggabay ng Diyos ang gawaing inialay sa Kanya.

7. Ang Tungkulin Bilang Konsiyumer ng Media.

Maraming uso at maraming makabago sa modernong panahon ngayon. Nakokondisyon ang iyong isip na ang mga ito ay kailangan dahil sa husay ng presentasyon nito ng media. Labis nang nakaaalam (Informed) ang mga tinedyer. Wala na talaga sigurong maitatago pa. Ito ay dahil kahit pa ang mga liblib na pook ngayon ay naaabot na ng teknolohiya. Sa dami ng mga inihahain sa iyo, minsan hindi mo na alam kung ano ang iyong tatanggapin at paniniwalaan.

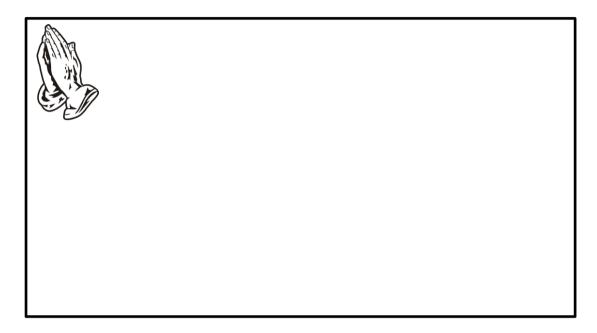
8. Ang Tungkulin sa Kalikasan

Naranasan na natin ang baha na pumatay ng maraming tao at sumira ng maraming ari-arian. Mulat ka na hindi sana mangyayari ang lahat ng ito kung napangalagaan lang natin ang kalikasan. Malakas na ang panaghoy ng Inang Kalikasan. Ang kailangan natin ay tumugon bago pa maging huli ang

Pagyamanin

Panuto: Gumawa ng isang panalangin na iyong ipapanalangin sa Poong Maykapal para mapaunlad ang kakayahan at inaasahang kilos (developmental skills). Ang panalangin ay binubuo ng tatlong talata at ang bawat talata ay binubuo ng tiglilimang pangungusap. Isulat ito sa isang short bond paper.

Isaisip

Panuto: Gumawa ng isang pagninilay sa mga angkop na hakbang sa paglinang ng limang inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata.

		<u> </u>
9	Ang natutunan ko	
	Naunawaan ko	
	Maisasabuhay ko	

Isagawa

Panuto: Gumuhit ng isang simbolo na kumakatawan sa kasalukuyang katayuan ng iyong pagdadalaga o pagbibinata batay sa mga inaasahang kakayahan at kilos na dapat malinang. Maipaliwanag o talakayin ang iyong pagguhit sa isang talatang may tatlong (3) pangungusap. Ibigay ang iyong sariling pamagat. Isulat ito sa inyong kuwaderno.

Pamagat	
Larawan	

Pamantayan/Rubriks

Punt	os
Nilalaman 10)
Kaangkopan 10	0
Pagkamalikhain	5
Kabuuan 29	5

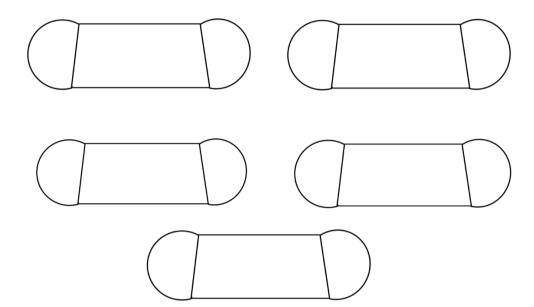
Panuto: Basahing mabuti ang mga tanong at isulat ang titik ng tamang sagot sa bawat tanong. Gawin ito sa inyong kuwaderno.

- 1. Ang mga sumusunod ay makakatulong sa isang kabataan upang maihanda sila sa paghahanapbuhay maliban sa isa:
 - A. Kilalanin ang iyong mga talento, hilig, kalakasan at kahinaan.
 - B. Makipagkaibigan at lumahok sa iba't ibang gawain sa paaralan (extra curricular activities).
 - C. Hayaang mangibabaw ang kawalan ng tiwala sa sarili
 - D. Magkaroon ng plano sa kursong akademiko o teknikal-bokasyonal na ibig kunin sa hinaharap.
- 2. Saan dapat nagsisimula ang tungkulin mo bilang isang nagdadalaga/nagbibinata?
 - A. Sa kapwa kabataan
 - B. Sa sarili
 - C. Sa pamilya
 - D. Sa Media
- 3. Hindi lahat na nakikita sa media ay totoo. Kaya mo bang gamitin ito nang may pananagutan? Ang pangungusap ay:
 - A. Tama, dahil may mga imporamasyong mali, marahas at gawa-gawa lamang
 - B. Tama, dahil ang media ay walang ibinibigay na totoo
 - C. Mali, dahil lahat ng sinasaad sa media ay sinuri ng ekspertong tao
 - D. Mali, dahil nakasasad ditto ay pawing mga kasinungalingan
- 4. Bilang isang mag-aaral may tungkulin kang gampanan upang mas mapalawak ang iyong kaisipan at mahubog ang iyong karanasan. Alin ang dapat mong maging gabay upang matupad ang tungkulin bilang mag-aaral?
 - A. Pagyamanin ang kakayahan sa pag-iisip
 - B. Magkaroon ng masidhing pagnanais na matuto
 - C. Gamitin ang kakayahan sa komunikasyon nang buong husay
 - D. Lahat ng nabanggit
- 5. Alin ang dapat mong gawin upang maisakatuparan ang iyong gampanin bilang mamamayan?
 - A. Magkaroon ng pagkukusang maglingkod sa pamayanan
 - B. Pangalagaan ang maayos at malinis na pamahalaan
 - C. Makibahagi sa gawain ng pamayanan kasama ng iba pang miyembro nito:
 - D. Lahat ng nabanggit

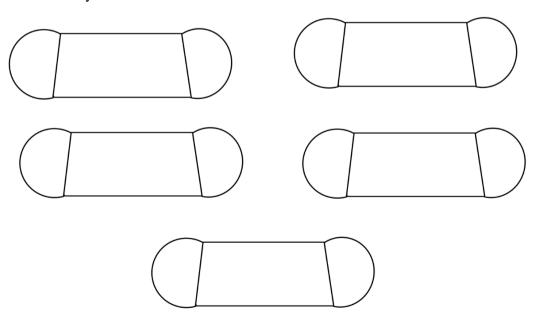

Karagdagang Gawain

✓ Paano ko Titingnan ang Aking Sarili (Panloob)- Sa ibinigay na mask, magsusulat ka ng limang positibong pang-uri (adjective) na maiiugnay mo sa iyong sarili gamit ang mga hashtags. (Hal. #matapang)

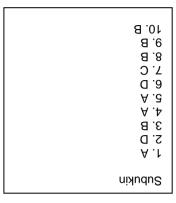

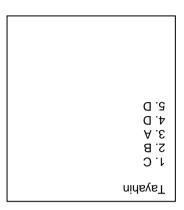
✓ Paano Tinitingnan ako ng Iba (Panlabas)- Sa kabilang panig ng maskara, tanungin mo ang lima sa iyong mga kamag-anak, kaibigan o kamag-aral na lpositibong pang-uri (adjective) na kanilang masasabi tungkol s aiyo sa kasalukuyan.

Susi sa Pagwawasto

Sanggunian

Dy, Manuel Jr., Leaño, Gayola, Sheryll, Marivic, Brizuela, Mary Jean, Querijero, Ellanore. 2013 . *Edukasyon sa Pagpapakatao-ika-Pitong Baitang Kagamitan ng Mag-aaral*. Pasig City: Kagawaran ng Edukasyon.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education – Schools Division of Negros Oriental Kagawasan, Avenue, Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117

Email Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Website: Irmds.depednodis.net

